

<https://www.stockholmdirekt.se/sodermalmsnytt/>

Glöm hippies i Sjöstans kollektiv

Blaskig linsoppa och nakna kön som dinglar fritt vid matbordet? Nej tack! I kollektivet Sjöfarten är det nyproducerade lägenheter och noll politik som gäller.

• Publicerad 20:00, 31 maj 2018

– Det är klart att ordet kollektiv andas lite 70-tal, man hade ju en del bilder i huvudet från filmen Tillsammans. Politiska diskussioner och linsoppa liksom. Jag såg mig definitivt inte som någon kollektivmänniska innan jag flyttade hit, skrattar John Emanuelsson medan han slevar upp chorizo och sallad på tallriken.

Det sorlas och utbyts skratt i den gemensamma matsalen, eller "husets hjärta" som John kallar det. Här serveras middag för de 80 boende fyra kvällar i veckan. Just ikväll är middagen särskilt festlig, och inleds med en trumpetfanfar.

LADDA NER VÅR APP [Iphone](#) eller [Android](#)

Det har nu nämligen gått tio år sedan kollektivet Sjöfarten bildades. På den tiden var det många som ville flytta till kollektivet Färdknäppen på Södermalm – som då var fullt. Men den driftige Eva Norrby lyckades få Familjebostäder att nappa på idén om ett kollektivhus med kooperativa hyresrätter i Sjöstan.

– Då var det här ett boende för 40+ utan barn. Men det visade sig svårt att få alla lägenheter uthyrda, eftersom det var nyproduktion är hyrorna höga. Så med tiden har vi slopat den regeln, säger Eva Norrby.

REPORTAGE: Håller Hammarby Sjöstad på att förfalla?

Alla vi pratar med nämner att huset just nu befinner sig i en förnyingsprocess. För ett halvår sedan föddes husets första bebis, Tamir, berättar pappan Mathan Shastin Ravid stolt, som ser många fördelar med kollektivet: "här finns hur många extra mostrar och farbröder som helst".

ENTRÉ. Bakom den här dörren på Heliosgatan döljer sig Hammarby Sjöstads enda kollektivhus: Sjöfarten. Foto: Sacharias Källdén

GLÄDJE. Stämningen är på topp när kollektivet firar tio år. På bild drdförande Lena Eriksson, nyblivna pappan Mathan Shastin Ravid, Lya da Silva och John Emanuelsson. Foto: Sacharias Källdén

Medelåldern är fortfarande hög, runt 60, men nu finns ett tiotal tonåringar i huset. Att föryngra ett boende som först var vigd enbart åt 40-plussare låter sig dock inte göras hursomhelst. Anna H. Lundahl flyttade in för 2,5 år sedan med sina två barn, och berättar att det inte har varit "en helt friktionsfri process".

"Om två år kommer vi se på Sjöstan som Södermalm"

– Man har fått hjälpa till att barnanpassa, allt från att se till att det finns läsk till maten till att det finns barnböcker i bokhyllorna. Som ensamstående mamma är det såklart inte alltid lätt att gå på husmöten klockan 20 om kvällarna, men det går.

– Vissa vill förstås ha det som det alltid varit, lugnt och stilla. Men många tycker det är berikande, tillägger hon medan dottern Miranda susar fram i korridoren på sina nya "healies" – sneakers med hjul.

LADDA NER VÅR APP [Iphone](#) eller [Android](#)

Vilka är det då som bor i ett kollektivhus i Sjöstan? Tja, det är allt från lärare och IT-konsulter till läkare, berättar ordförande Lena Eriksson. Tillsammans förfogar de över bibliotek och tv-hörna, och ordnar filmkvällar och yogakurser. Men politiska eller religiösa aktiviteter i kollektivets namn är inte tillåtet – för att ingen ska känna sig exkluderad.

Anna H. Lundahl med barnen Elliott Lundahl Moore och Miranda Lundahl Moore. Foto: Sacharias Källdén

Föryngring. Elliott Lundahl Moore spelar det populära spelet Fortnite på mobilen i soffan. Foto: Sacharias Källdén

Vissa regler måste man ställa upp på. Att delta i matlag var sjätte vecka och städa trappen var tionde, är ett minimum. Dessutom är det husmöte en gång i månaden, där det ofta kan bli långa diskussioner om beslut som rör huset.

– Det är en demokrati och vi vill inte ha allt serverat. Många tänker nog på kollektiv som en flumrörelse, någon slags efterdyning till studentlivet. Men vi ser det som en liten by, där vi hjälper och håller reda på varandra, säger Lena Eriksson och fortsätter:

– Man har sin egen sfär men lämnar en del av sin själ till huset.

Visst händer det att man smiter in källarvägen för att få vara ifred ibland tillstår Lya da Silva.

– Alla har tyngre perioder i livet, men då finns det också en styrka i att ha ett rikt socialt kontaktnät som man får här.

Och så finns det faktiskt en fördel till. Att flytta till Sjöfarten är att glida på räkmacka in i Stockholms bostadsmarknad. John hade själv bara köat ett år innan en hyresrätt blev ledig och han kallades på intervju och fick flytta in.

– Vi vill ju att fler ska upptäcka det här sättet att bo och ställa sig i kö. I en storstad hälsar man knappt ju på sina grannar. Här är man inte ensam utan del i en gemenskap.

LADDA NER VÅR APP [Iphone](#) eller [Android](#)

RULLAR. Miranda Lundahl Moore åker med sina skor som har hjul genom korridoren. Foto: Sacharias Källdén

Festligt. Kvällens middag inleds med en livs levande trumpetfanfar. Foto: Sacharias Källdén

Firar tio år

I Sjöfarten finns 47 lägenheter, fördelade på ettor, tvåor och treor.

För att få flytta in blir man medlem i föreningen och kallas till intervju i turordning när en lägenhet blir ledig. Det är de boende själva som bestämmer vilka som får flytta in.

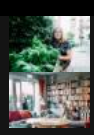
Samtidigt som Sjöfarten firar tio år firar kollektivet Färdknäppen vid Fatburen 25-årsjubileum.

Ordförande Lena Eriksson vid tomatplantorna hon satt själv. "De mognar nog om en månad" Foto: Sacharias Källdén

1 / 2

Sophie Stigfur
sophie.stigfur@direktpress.se
073-6006909